

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CXLIV. Differentia 15. Iure canonico causa civilis etiam ardua, puta 300.
aureor delegari porest absque alia iusta causa dummodo iudex non
quærat exonerare se malitiosè

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

actus pro nullo habetur, & dominus statim auocare poterit. *c. Imperialem. §. preterea si inter. De prohib. feudi per Freder. Bartol. lason. ibid. Andr. Gaill. l. I. obseru. 40. n. 7.*

III. Ex dictis patet, quàm aliena sit à præscripto Canonum *Soti De iust. l. 5. Q. 4. art. 1. & Sayri in clave reg. l. 12. c. 7.* opinio in causâ temporali clericos posse sibi laicos iudices eligere, quorum iudicio parere teneantur, eò quòd privilegio suo renuntiare cuilibet permissum sit. Nam ut supra diximus, privilegium fori non est particularium personarum, sed totius ordinis clericalis.

Melior est & iuri sacro gratior opinio *Decian. est l. 4. c. 9 n. 1.* clericos à laico iudice non iudicari, sed tantum ab ecclesiastico. *c. I. & c. si diligenti de for. comp.* Sunt enim exempti prorsus à iurisdictione laica, etiam ipsius impera-

toris, quia sapiunt rem spiritualem, ex quo corpus & animam deputarunt servitio divino, & asseripti sunt in sortem dominicam. *Cui porcio 12. q. 1. c. in illa & c. placuit 11. Q. I. Glossa in c. Quamquam. de Cens. in 6. Zypheus l. 1. de iura. d. et. eccles. c. 8. n. 10.*

IV. Nec audienti sunt, qui clericum à laico coram laico iudice convenire, posse contendunt, quamvis per consuetudinem Camera spineti fieri solet. *Mynsingero teste Censur. 1. obser. 21. n. 1.* Non enim iure aliquo, sed libitu id agunt, ad fori sui cumulandam auctoritatem prodesse existimantes. Clara & indubitata sententia est. *c. De foro comp. nullus iudicium ullum clericum absque permissu Pontificis per se distringit, aut condemnare presumat. Quod si fecerit, ab Ecclesia Dei sit sequestratus, quousque reatum suum cognoscatur, emendet supra Diff. V. VIII.*

XV.

DIFFERENTIA 15.

Iure canonico causâ civilis etiam ardua, puta 300. aureor delegari potest absque aliâ iustâ causâ, dummodò iudex non querat exonerare se malitiosè. *c. Pastoralis. De off. dele. secus Iure civili. l. placet ut iudicibus. C. De pedan. iudic. Io. Bapt. à S. Blasio 168. Bartol. 174.*

DElegare in materia iudiciorum est iurisdictionem suam alteri committere delegatus, cui causâ committitur terminanda, vel exequenda, vices delegantis representans, & nihil proprium habens. *l. 1. ff. de offic. eius. cui mand. q. in ruid arduum dicimus, quòd difficile est, & molestum, ut causâ capitalis, vel gemina. Menoch. De arb. Casu 110. n. 5. Bartolus arduam vocat, quæ 300. aureo-*

atque eorum est, eamque sibi commissam, delegatum alteri non posse committere. iuxta *l. placet etiam iudicib. G. de pedan. iud.* ubi præcipitur, ut delegati iudices commissam sibi negotia lata sententiâ terminent: nec in his causis, in quibus pronuntiare possunt, & debent facultatem sibi existiment esse, ad iudicium præsidiale remittendi. Vbi *Gottfr.* Delegati causas sibi delegatas debent iudicare, nec eas ad delegantem remittere. Idem namque potestas illis tribuitur partes citandi, puniendi contumaces, constituendi officiales, deligendi nuncium ad eosque omnia perficienda, quæ ad causæ expeditionem, & necessitatem pertinent. *Panor. in c. Cum olim. De off. deleg.* Eo ipso enim, quod alicui causa committi-

cur, super omnibus, quæ ad ipsam spectant, plenam potestatem accipit, sine qua non posset ad expeditionem venire *l. 2. ff. De iuris d. om. iud. l. Oratio. ff. De sponsul. Andr. Gaill. l. 1. obs. 35. n. 8.* Imo nec minimam talis causæ particulam in alios transferre licet. Nam iudex datus alium iudicem dare non potest *l. à iudice. C. de iudic.* quia proprium nihil habet, sed delegantis potestate utitur. *Bartol. in l. More. ff. De iurid. om. iud. Fachin. l. 1. c. 46. Maranta Par. 4. De ord. iudic. n. 50.* Excipit supremi principis delegatum, quia maior quocunque ordinario est *l. fin. § pen. ff. De damno infect. c. sanè 2. De off. deleg. Felin. Delega. Papa, vel princip.*

XVI.

DIFFERENTIA 16

Delegatio iure civili etiam privato fit. Secus iure Canonico. *Alex. in Rubr. De offic. eius, cui mand. est iuris d. Decianus l. 2. c. 22.*

num. 19.

I. Interpretum quorundam auctoritate contentus *Decianus* nullam legem citat, *Tholosanus* autem *l. 47. c. 22. n. 13.* propositâ quæstione, cui possit delegari, respondet ex *l. un. c. qui pro iuris d. iudicem dare posse c. pastoris. De off. ordin. iunctâ Gloss.* eligendum esse eum, cui imperari queat. *l. fin. ff. De iuris d.* Nec incere esse videtur in profanis causis præsertim levioribus nullo honoris gradu eum iudicem constituere.

II. In Ecclesiasticis negotiis pro varietate rerum, & personarum delegandi cura variabit. Et summus pontifex quidem non facile delegatum creabit ex infimis, sed potius aliquâ dignitate præditum. Convenit etiam non solum esse

iuris scientiâ instructum, minimeque suspectum. *c. Cum R. Canonicus. De off. deleg.* sed etiam digniore aliquo gradu, titulo ornatum. *Chassin. in consuet. Burg. n. de success. Spurius.* Potest quoque mitti Ecclesiæ cathedralis canonicus *c. Statutum de refer. in 6.* vel officialis episcopi, vel eius vicarius generalis. Foraneum, monasterij priorem claustralem, aliumve regularem simplicem adhibere præter decorum est.

III. Episcopum quod attinet nihil vetat ab eo delegatum fieri simplicem clericum sibi subjectum. *c. Cum episcopus de off. ord. in 6.* idque facilius illi & convenientius, quam Pontifici, quia suorum clericorum talenta magis peripecta habet, quam vel

Pon-